

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 15Sas/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8021200630
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2026:8021200630.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D. E. B., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok, so sídlom Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2021/12074-0003 La z 27.10.2021, vo veci zastavenia výplaty prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa a jemu predchádzajúceho administratívneho konania, v štádiu konania po rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Ssk/141/2023 z 29.11.2024, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Žalovanému nepriznáva voči žalobkyni právo na náhradu trov prvostupňového správneho súdneho konania ani kasačného konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou 07.12.2021 pôvodne Krajskému súdu v Prešove (ďalej tiež aj len „krajský súd“) sa žalobkyňa domáhala, aby po preskúmaní rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2021/12074-0003 La z 27.10.2021, ktorým bolo zmenené rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina, úseku sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Úrad“) č. HE2/AHNNVŠSD/SOC/2021/3725-32 z 30.08.2021 tak, že žalobkyni bolo s účinnosťou od 01.08.2021 pozastavené vyplácanie prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na plnoletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, a aby tieto rozhodnutia boli pre ich nezákonnosť zrušené.

2. Podľa § 1 písm. c) a § 3 ods. 1 a 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s účinnosťou od 01.06.2023 prešla právomoc výkonu súdnictva v správnych veciach (čo je aj daný prípad) z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach (ďalej tiež aj len „správny súd“), z ktorého dôvodu bolo rozhodovanie o žalobe žalobkyne, v zmysle rozvrhu práce Správneho súdu v Košiciach na rok 2023 v jeho znení účinnom od 01.06.2023, pridelené zákonnej sudkyni správneho súdu.

Administratívne konanie

3. Zo žalovaným predloženého dávkového (administratívneho) spisu vyplýva, že Úrad vyplácal žalobkyni ako oprávnenej osobe prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa - A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „dieťa“ alebo aj „syn žalobkyne“), ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 10 P/118/2012-256 z 27.09.2013, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 CoP/28/2013 z 11.02.2014, na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti žalobkyne (matky) a otcovi dieťaťa F. G. B., nar. XX.XX.XXXX, bola uložená povinnosť prispievať na výživu syna žalobkyne sumou

200,- Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku do budúca (obidva rozsudky nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť 07.03.2014).

Prídavok na dieťa bol žalobkyni vyplácaný od 01.04.2004 do 21.07.2021, v čase pred zastavením jeho výplaty v sume 25,50 Eur mesačne a príplatok k prídavku na dieťa bol vyplácaný od 01.12.2020 do 21.07.2021, v čase pred zastavením jeho výplaty v sume 11,96 Eur mesačne, t.j. celková suma prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa vyplácaná žalobkyni bola 37,46 Eur mesačne.

4. Dňa 24.05.2021 dieťa - syn žalobkyne spísal a podpísal čestné vyhlásenie, v ktorom uviedol, že ako plnoletý občan, trvale bytom H. XXX/X, I., toho času žije s otcom, ktorý o neho zabezpečuje starostlivosť a žiada, aby bol prídavok na dieťa vyplácaný k rukám otca.

Podľa úradného záznamu z 02.09.2021 sa syn žalobkyne na predvolanie dostavil na Úrad za účelom vyjadrenia k zabezpečeniu starostlivosti o jeho osobu pričom uviedol, že viac ako rok a pol býva v dome u svojho otca; sám si zabezpečuje starostlivosť o seba z financií, ktoré mu zasiela otec, t.j. výživné v sume 200,- Eur; bývanie a energie má zdarma u otca; žalobkyňa (matka) mu už viac ako rok a pol neprispieva na výživu žiadnou finančnou čiastkou, nie je s ňou v osobnom kontakte, v telefonickom kontakte sú raz za čas, matka (žalobkyňa) mu nezabezpečuje starostlivosť, pričom jeho príjmom je výživné od otca, štipendium z vysokej školy a v letných mesiacoch príjem z dohody o brigádnickej práci študentov.

5. Žalobou napadnutým rozhodnutím č. HE2/AHNNVŠSD/SOC/2021/3725-32 z 30.08.2021 Úrad rozhodol, že žalobkyni sa s účinnosťou od 01.08.2021 zastavuje výplata prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (syna žalobkyne) v sume 25,50 Eur.

Úrad dôvodil potrebou došetrenia, či žalobkyňa ako oprávnená osoba využíva prídavok na dieťa v prospech plnoletého nezaopatreného dieťaťa na účely uvedené v § 1 ods. 2 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa (ďalej len „zákon o prídavku na dieťa“), t.j. či ho využíva na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa.

Úrad poukázal, že v zmysle § 11 ods. 6 písm. b) zákona o prídavku na dieťa, platiteľ rozhodne o zastavení výplaty prídavku oprávnenej osobe od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa už prídavok vyplatil, ak z vlastného podnetu, z podnetu inej právnickej osoby, alebo z podnetu fyzickej osoby vznikol dôvod na prešetrenie, či oprávnená osoba naďalej spĺňa podmienky nároku na prídavok a na jeho výplatu. Keďže vznikla pochybnosť, či žalobkyňa naďalej spĺňa jednu z podmienok nároku na prídavok na dieťa, ktorou je v zmysle § 7 ods. 1 písm. a) zákona o prídavku na dieťa, starostlivosť oprávnenej osoby o nezaopatrené dieťa, Úrad zastavil výplatu prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa kým sa nepreukáže, ktorá osoba je oprávnená poberať prídavok na nezaopatreného syna žalobkyne.

Rozhodnutie Úradu bolo žalobkyni doručené 02.09.2021.

Žalobkyňa svoje odvolanie proti rozhodnutiu Úradu č. HE2/AHNNVŠSD/SOC/2021/3725-32 z 30.08.2021 odôvodnila konštatovaním o jeho nezákonnosti a o šikanóznom postupe Úradu. Podotkla, že z rozhodnutia Okresného súdu Humenné je zrejmé, že syn jej bol zverený do osobnej starostlivosti; Úradu predložila všetky doklady potrebné k priznaniu a výplate rodinných prídavkov; je oprávnenu osobou a jej syn je nezaopatreným dieťaťom, keďže je študentom denného štúdia na VŠ a dovŕšením 18. roku veku neprestáva platiť ani rozsudok súdu, ktorým jej bol syn zverený do jej osobnej starostlivosti; synovi zmenil trvalé bydlisko v novembri 2020 jeho otec, avšak toto nie je dôležité pri vyplácaní rodinných prídavkov a iných dávok, ktoré patria synovi žalobkyne. Syn žalobkyne jej oznámil, že požiadal o zmenu výplaty rodinného prídavku z dôvodu, že chce byť nezávislý, avšak podľa žalobkyne syn koná podľa pokynov svojho otca. Podľa žalobkyne jej syn nemôže byť poberateľom rodinných prídavkov, pretože má žijúcich rodičov, je nezaopatreným dieťaťom aj keď je už dospelý, pričom žiadnym spôsobom neprispieva do ich spoločnej domácnosti (financiami, nákupom, inou pomocou). Žalobkyňa poukázala, že syn nemusí byť vždy so žalobkyňou, ale na účely poberania rodičovských prídavkov je posudzovaný spoločne so žalobkyňou, ktorá zabezpečuje jeho osobnú starostlivosť a otec je povinný platiť súdom určené výživné, pričom otec jej syna žije na inej adrese ako syn žalobkyne, ktorý sa u otca zdržiava kvôli počítaču potrebnému k štúdiu na VŠ v Bratislave, ktoré v tom čase prebiehalo dištančnou formou. Otec syna žalobkyne naďalej pokračuje v nepravidelných platbách výživného. Preto žalobkyňa žiadala rozhodnutie Úradu v rámci autoremedúry zrušiť a doplatiť jej rodinný prídavok a príplatok k rodinnému prídavku.

6. Žalovaný, žalobou napadnutým rozhodnutím č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2021/12074-0003 La z 27.10.2021 zmenil odvolaním žalobkyne napadnuté rozhodnutie Úradu tak, že do jeho výroku uviedol aj § 17a zákona o prídavku na dieťa a zmenil sumu, ktorej vyplácanie bolo žalobkyni zastavené a to z Úradom uvedenej sumy 25,50 Eur na sumu cit. „37,46 Eur“.

Žalovaný po chronologickej sumarizácii udalostí vedúcich k vydaniu odvolaním napadnutého rozhodnutia Úradu a po zosumarizovaní odvolacích námietok žalobkyne konštatoval, že vznikol dôvod na prešetrenie skutočnosti, či žalobkyňa ako oprávnená osoba naďalej spĺňa jednu z podmienok nároku na prídavok na dieťa podľa § 7 ods. 1 písm. a) zákona o prídavku na dieťa, preto Úrad ako platiteľ podľa § 11 ods. 6 písm. b) zákona o prídavku na dieťa, správne rozhodol o zastavení výplaty prídavku a príplatku k prídavku na dieťa od 01.08.2021 až do doby, kým sa došetří skutočnosť, či žalobkyňa využíva prídavok a príplatok k prídavku na dieťa v prospech svojho syna, t.j. či ho využíva na jeho výchovu a výživu podľa § 1 ods. 2 zákona o prídavku na dieťa.

V reakcii na odvolacie námietky žalobkyne, žalovaný uviedol, že dosiahnutím plnoletosti syna žalobkyne zanikla úprava rodičovských práv a povinností vo vzťahu k jeho zvereniu do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, napriek tomu plnenie vyživovacej povinnosti rodičov trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Rodičovi, ktorý bol súdnym rozhodnutím zaviazaný na plnenie vyživovacej povinnosti, nezaniká táto povinnosť ani po nadobudnutí plnoletosti dieťaťa, ak dieťa nie je schopné samé sa živiť, pretože sa naďalej sústavne pripravuje na povolanie formou denného štúdia na strednej alebo vysokej škole, čím je aj v prípade syna žalobkyne naplnená podmienka nezaopatrenosti dieťaťa. Žalobkyni bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti súdnym rozhodnutím a po preukázaní podmienok nároku sa žalobkyňa stala oprávnenou osobou na výplatu prídavku na dieťa od 01.04.2004, pričom syn žalobkyne sa stal v akademickom roku 2020/2021 študentom vysokej školy. Podľa žalovaného cit. „Predmetom tohto konania nie je posudzovanie a riešenie vzťahov medzi oprávnenou osobou a otcom dieťaťa, ale skutočnosť, či oprávnená osoba využíva prídavok a príplatok k prídavku na výchovu a výživu plnoletého nezaopatreného dieťaťa.“ Ohľadne osobnej starostlivosti o dieťa žalovaný uviedol, že ak rodič, ktorému bolo maloleté dieťa súdom zverené do osobnej starostlivosti namieta, že druhý rodič marí výkon súdneho rozhodnutia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností ohľadne osobnej starostlivosti o toto dieťa, tak v skutočnosti nedochádza k mareniu výkonu súdneho rozhodnutia ak sa toto dieťa už stalo plnoletým nezaopatreným dieťaťom, pretože osobná starostlivosť vo vzťahu k už plnoletému dieťaťu zaniká zo zákona s tým, že osobná starostlivosť o dieťa nie je podmienkou nároku na prídavok na dieťa v zmysle § 7 ods. 1 písm. a) zákona o prídavku na dieťa, ale spornou je skutočnosť, kto je oprávnenou osobou na výplatu prídavku na dieťa, keďže z čestného vyhlásenia syna žalobkyne z 24.05.2021 vyplýva, že žije v domácnosti u otca, ktorý zabezpečuje jeho výchovu a výživu. Z uvedeného dôvodu bolo nevyhnutné žalobkyni, ako oprávnenej osobe, ktorej bol vyplácaný prídavok a príspevok k prídavku na dieťa, pozastaviť jeho výplatu do doby kým sa nepreukáže opodstatnenosť tvrdenia, ktorá osoba (matka alebo otec dieťaťa), je oprávnený poberať prídavok na dieťa. Ide o prejudiciálnu otázku, vyriešenie ktorej je podstatné pre rozhodnutie, kto bude oprávnenou osobou na poberanie prídavku na plnoleté nezaopatrené dieťa. Žalovaný uviedol, že alternatívne riešenie tejto spornej otázky by nastalo, keby si plnoleté nezaopatrené dieťa (syn žalobkyne) požiadal o určenie vyživovacej povinnosti aj od svojej matky (žalobkyne), v ktorom dôsledku by sa oprávnenou osobou na poberanie prídavku a príspevku k prídavku na dieťa stalo samotné nezaopatrené dieťa v zmysle § 2 ods. 1 písm. d) bodu 2 zákona o prídavku na dieťa, keďže vyživovacia povinnosť otca k tomuto dieťaťu už bola určená súdom. V takom prípade by teda plnoleté nezaopatrené dieťa (syn žalobkyne) mohlo poberať prídavok samo na seba, aj keď ma žijúcich oboch rodičov.

Prídavok a príplatok k prídavku na dieťa je určený na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa, a teda patrí dieťaťu nie oprávnenej osobe.

Žalovaný konštatoval, že došetrenie skutočnosti, či žalobkyňa ako oprávnená osoba i naďalej využíva prídavok a príplatok k prídavku na výchovu a výživu svojho plnoletého nezaopatreného syna, je dôvodom na zastavenie ich výplaty žalobkyni.

Záverom žalovaný vysvetlil, že odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu zmenil, pretože Úrad vo výroku svojho rozhodnutia neuviedol presné ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého rozhodol a tiež uviedol nesprávnu sumu prídavku a príplatku k prídavku na dieťa v sume 25,50 Eur, ktoré nesprávnosti nemali vplyv na záver rozhodnutia úradu v konkrétnej veci a preto výrok rozhodnutia opravil žalovaný. Rozhodnutie žalovaného bolo žalobkyni doručené 02.11.2021.

7. V administratívnom spise sa nachádza rozsudok Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) č.k. 12Pc/20/2021-30 z 10.03.2022, ktorým okresný súd zaviazal žalobkyňu prispievať jej plnoletému nezaopatrenému synovi (A. B., nar. XX.XX.XXXX) na výživu sumou 29,80 Eur mesačne.

Konanie pred správnym súdom

8. Žalobkyňa svoju včas podanú správnu žalobu odôvodnila svojím presvedčením o nezákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2021/12074-0003 La z 27.10.2021, ako aj jemu predchádzajúceho rozhodnutia úradu č. HE2/AHNNVŠSD/SOC/2021/3725-32 z 30.08.2021, pričom nad rámec argumentov uvedených v odvolaní poukázala na § 1 ods. 2 a 3 a § 2 ods. 1 písm. b) zákona o prídavku na dieťa s tým, že podľa žalobkyne dovŕšením plnoletosti dieťaťa rozhodnutie súdu o jeho zverení do osobnej starostlivosti nestráca platnosť. Podľa žalobkyne pracovníčky Úradu nabádali jej syna, aby dal výživné stanoviť aj od nej poukazujúc na § 2 ods. 1 písm. d) zákona o prídavku na dieťa, v zmysle ktorého oprávnenou osobu na poberanie prídavku na dieťa aj plnoleté nezaopatrené dieťa, ak má upravenú vyživovaciu povinnosť od rodičov, čo však nie je prípad syna žalobkyne. Žalobkyňa zdôraznila, že je nezákonným spôsobom zasahované do súkromia jej a jej syna a je im bránené v uplatňovaní ich práv. Konštatovala, že jej syn poberá sociálne štipendium, bez ktorého by si vysokoškolské štúdium nemohol dovoliť s tým, že k poslednej úprave výživného zo strany otca došlo v roku 2014, odkedy súd pre syna žalobkyne výživné nezvýšil, hoci povinný má vysoké príjmy a majetok, ktoré tají, zatiaľ čo príjem (dôchodok) žalobkyne je vo výške životného minima a žalobkyňa má exekúcie. Žalobkyňa zdôraznila, že rozhodnutie o zastavení výplaty prídavku na dieťa dňom 01.08.2021 je nezákonné, Úrad rozhodol na základe svojho želania, pričom nenastali také skutočnosti, ktoré by Úrad oprávňovali k takému kroku a želanie syna žalobkyne, ani jeho otca nie sú právnym podkladom pre zastavenie výplaty prídavku na dieťa, ktorý prídavok a ani príplatok k prídavku žalobkyňa od 01.08.2021 nedostala. Žalobkyňa žiadala rozhodnutie žalovaného, ako aj jemu predchádzajúce rozhodnutie Úradu zrušiť a pokračovať vo vyplácaní prídavku a príplatku k prídavku na dieťa žalobkyňi ako oprávnenej osobe.

Žalobkyňa nežiadala nariadenie pojednávania.

O predmetnej žalobe žalobkyne konal pôvodne Krajský súd v Prešove pod sp. zn. 5Sa/24/2021.

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zotrval na svojich argumentoch, ktorými odôvodnil svoje žalobou napadnuté rozhodnutie, pričom zdôraznil, že Úrad, ani žalovaný nerozhodli o odňatí prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa. Žalovaný poukázal na, k svojmu vyjadreniu pripojenému, jednako stanovisku k žalobe Odboru pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2022/7410-0006 zo 14.04.2022, a jednako na stanovisko k žalobe Úradu č. HE2/APKHNNVŠSD/SOC/2022/3059 z 12.04.2022.

Odbor pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok žalovaného, vo svojom vyjadrení č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2022/7410-0006 zo 14.04.2022 v celom rozsahu zotrval a zopakoval dôvody uvedené v žalobou napadnutom rozhodnutí žalovaného a nad rámec k žalobnej námietke žalobkyne týkajúcej sa aplikácie § 3 ods. 2 zákona o sociálnom štipendiu uviedol, že podmienky nároku na prídavok a príplatok k prídavku na dieťa sa skúmajú podľa zákona o prídavku na dieťa, nie podľa zákona o sociálnom štipendiu.

Úrad vo svojom vyjadrení k žalobe č. HE2/APKHNNVŠSD/SOC/2022/3059 z 12.04.2022, nad rámec už uvedeného dodal, že 30.03.2022 sa dostavil na Úrad otec syna žalobkyne a oznámil novú skutočnosť a to určenie vyživovacej povinnosti aj žalobkyne k plnoletému jej nezaopatrenému synovi s doložením rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 12Pc/20/2021-30 z 24.03.2022, ktorý rozsudok v tom čase nebol ešte právoplatný. Otec ďalej uviedol, že syn žalobkyne naďalej býva v jeho rodinnom dome, okrem povinného výživného 200,- Eur mu uhrádza aj ostatné náklady súvisiace s bývaním (elektrinu, vodu, plyn) a súčasne mu prispieva aj na stravu. Úrad konštatoval, že keďže syn žalobkyne má určenú vyživovaciu povinnosť od oprávnenej osoby, t.j. od žalobkyne, stáva sa oprávnenou osobou pre uplatnenie nároku na prídavok na dieťa od právoplatnosti rozsudku v zmysle § 2 ods. 1 písm. d) bod 2 zákona o prídavku na dieťa.

Žalovaný považuje žalobou napadnuté rozhodnutia Úradu a žalovaného za zákonné a preto navrhol žalobu zamietnuť.

Žalovaný nežiadal o nariadenie pojednávania.

10. K stanovisku žalovaného k žalobe, ktoré bolo žalobkyňi doručené na vyjadrenie 10.08.2022, už žalobkyňa svoje vyjadrenie (repliku) nepodala.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „krajský súd“) svojim rozsudkom č. k. 5Sa/24/2021-67 z 02.05.2023 zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2021/12074-0003La z 27.10.2021 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Krajský súd dôvodil konštatovaním o neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia žalovaným, ktoré preto považoval za nezrozumiteľné, majúce za následok jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov. Podľa krajského súdu bolo povinnosťou žalovaného napadnuté rozhodnutie zdôvodniť tak, aby bolo jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom zrejmé nielen to, z akých podkladov pri svojom rozhodovaní žalovaný vychádzal, ale najmä aby vysvetlil, akými úvahami sa žalovaný riadil pri hodnotení skutkových a právnych okolností vecí a zodpovedal na žalobkyne zásadné odvolacie námietky vo vzťahu k jej hmotnoprávnemu nároku, ktorý bol predmetom správneho konania.

Krajský súd v ďalšom poukázal na určenie vyživovacej povinnosti žalobkyne v tom čase neprávoplatným rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 12Pc/20/2021-30 z 24.03.2022, podľa ktorého je žalobkyňa povinná prispievať synovi na výživu sumou 29,80 Eur mesačne, s tým, že syn žalobkyne ako plnoleté nezaopatrené dieťa mal určenú vyživovaciu povinnosť od žalobkyne až po vydaní žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného.

12. O kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sa/24/2021-67 z 02.05.2023 rozhodol Najvyšší správny súd SR (ďalej len „najvyšší správny súd“) rozsudkom sp. zn. 6 Ssk/141/2023 z 29.11.2024 tak, že rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušil a z dôvodu medzičasom uskutočnenej zmeny v systéme súdov, vec vrátil na ďalšie konanie už Správneho súdu v Košiciach (ďalej len „správny súd“).

Najvyšší správny súd skonštatoval, že rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove chýba argumentačne zrozumiteľný a jasný výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove nebolo náležitým a dostatočne presvedčivým spôsobom odôvodnené a jeho odôvodnenie považuje najvyšší správny súd za nezrozumiteľné s poukazom, že v zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR, požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu (Ústavný súd SR sp. zn. I. ÚS 114/08 z 12.06.2008).

Najvyšší správny súd mimo iné tiež uviedol cit. „Najvyšší správny súd má za to, že krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne nezaoberal, nevysporiadal sa s podstatnými námietkami žalobkyne a nevyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré by náležite aj odôvodnil, pričom nie je zrejmé, ako dospel k záverom o nepreskúmateľnosti preskúmaného rozhodnutia vo veci samej.“

Podľa najvyššieho správneho súdu síce krajský súd vyslovil nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, avšak nevyhodnotil, aký konkrétny dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného bol vytýkanou vadou naplnený, a z tohto dôvodu najvyšší správny súd nemá možnosť posúdiť, či došlo k reálnemu naplneniu zrušujúcich dôvodov odôvodňujúcich aplikáciu § 191 ods. 1 písm. d) Správneho súdneho poriadku (SSP). V rozpore s § 139 SSP Krajský súd v Prešove v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol ani svoj jasný a zrozumiteľný právny názor na skutkové a právne otázky súvisiace so zrušovaným rozhodnutím žalovaného, čoho cieľom má byť nasmerovanie priebehu ďalšieho administratívneho konania. Záverom najvyšší správny súd skonštatoval, že rozsudok Krajského súdu v Prešove je zmätočný, predčasný a ničím nepodložený, vykazuje známky vnútornej nekonzistentnosti, trpí vadou nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov a neobsahuje vlastné odôvodnenie.

13. Po vrátení veci z najvyššieho správneho súdu, v dôsledku reorganizácie súdnictva a vzniku Správneho súdu v Košiciach (ďalej len „správny súd“; viď vyššie) následne už konala vo veci zákonná sudkyňa správneho súdu a to pod novou sp. zn. 15Sas/11/2024.

14. Podľa § 493e zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) „Konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.“

15. Podľa § 107 ods. 1 a 2 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „(1) Predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, ak

- a) o to požiada aspoň jeden z účastníkov konania,
- b) vykonáva dokazovanie,
- c) to vyžaduje verejný záujem,

d) je to na prejednanie veci potrebné alebo

e) tak ustanovuje tento zákon.

(2) V ostatných prípadoch rozhoduje správny súd bez pojednávania.“

16. Podľa § 124 ods. 3 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Ak sa pojednávanie nenariaďuje, správny súd vykoná dokazovanie oboznámením sa s dôkazmi, ktoré sa nachádzajú v súdnom spise.“

17. Podľa § 137 ods. 2 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Rozsudok správny súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Prítom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o opravnom prostriedku.“

18. Správny súd v danej veci rozhodol a rozsudok dňa 06.03.2026 verejne vyhlásil podľa § 137 ods. 2 SSP, bez nariadenia pojednávania po splnení zákonnej podmienky podľa § 124 ods. 3 SSP a podľa § 107 ods. 1 a 2 SSP, keďže žalobkyňa v žalobe a ani žalovaný vo svojom vyjadrení nežiadali o nariadenie pojednávania, a súčasne nenastal ani jeden zo zákonných dôvodov na nariadenie pojednávania.

Právne východiská pre rozhodnutie

19. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Správne sudy rozhodujú v konaniach o (c) správnych žalobách v sociálnych veciach.“

20. Podľa § 134 ods. 2 písm. d) SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak (d) ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. c), ak je žalobcom fyzická osoba.“

21. Podľa § 135 ods. 1 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.“

22. Podľa § 199 ods. 1 písm. c) SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie (c) Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.“

23. Podľa prvej vety § 202 ods. 2 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne.“

24. Podľa prvej vety § 203 ods. 2 SSP v jeho znení účinnom do 30.06.2023 „Pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.“

25. Podľa § 1 ods. 1 až 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa (ďalej len „zákon o prídavku na dieťa“) v znení účinnom ku dňu (30.08.2021) rozhodnutia Úradu (ďalej len „v znení účinnom v rozhodnom čase“) „(1) Tento zákon upravuje poskytovanie prídavku na dieťa (ďalej len „prídavok“) a poskytovanie príplatku k prídavku.

(2) Prídavok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa.

(3) Príplatok k prídavku je štátna sociálna dávka, ktorou štát pripláca oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa, na ktoré nemožno uplatniť daňový bonus podľa osobitného predpisu.“

26. Podľa § 2 ods. 1 písm. a), b) a d) bod 2., ods. 2 až 4 zákona o prídavku na dieťa v znení účinnom v rozhodnom čase „(1) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na prídavok je

a) rodič nezaopatreného dieťaťa,

b) rodič, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,

d) plnoleté nezaopatrené dieťa (2.) ak má upravenú vyživovaciu povinnosť od rodičov.

(2) Ak je viac oprávnených osôb a spĺňajú podmienky ustanovené týmto zákonom, prídavok na to isté dieťa patrí len jednej z nich.

(3) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na príplatok k prídavku je osoba podľa odseku 1 písm. a) až c).

(4) Ak je viac oprávnených osôb a spĺňajú podmienky ustanovené týmto zákonom, príplatok k prídavku na to isté dieťa patrí oprávnenej osobe, ktorej patrí prídavok podľa odseku 2.“

27. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona o prídavku na dieťa v znení účinnom v rozhodnom čase „(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku, ak (a) sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom.“

28. Podľa § 11 ods. 6 písm. b) a ods. 7 zákona o prídavku na dieťa v znení účinnom v rozhodnom čase „(6) Platiteľ rozhodne o zastavení výplaty prídavku oprávnenej osobe od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa už prídavok vyplatil, ak (b) z vlastného podnetu, z podnetu inej právnickej osoby, alebo z podnetu fyzickej osoby vznikol dôvod na prešetrenie, či oprávnená osoba naďalej spĺňa podmienky nároku na prídavok a na jeho výplatu.

(7) Platiteľ obnoví výplatu prídavku od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba preukázala, že zanikli dôvody, pre ktoré bola výplata zastavená. O obnovení výplaty prídavku platiteľ vydá rozhodnutie. Platiteľ doplatí prídavok za obdobie zastavenia jeho výplaty, ak podmienky nároku na prídavok sa počas tohto obdobia splnili.“

29. Podľa § 14 ods. 1 písm. a) a c) zákona o prídavku na dieťa v znení účinnom v rozhodnom čase „(1) Oprávnená osoba je povinná (a) preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré majú vplyv na vznik nároku na prídavok, na trvanie nároku na prídavok a na jeho výplatu; (c) zabezpečiť použitie prídavku na účel podľa § 1 ods. 2 a 3.“

30. Podľa § 62 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) v znení účinnom ku dňu (20.06.2019) dovŕšenia plnoletosti synom žalobkyne „(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.“

Odôvodnenie rozhodnutia správnym súdom

31. V danom konkrétnom prípade zákonnosť, žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2021/12074-0003La z 27.10.2021, ktorým bolo vecne odobrené (keďže ním vykonaná zmena v rozhodnutí Úradu sa týkala iba opravy sumy prídavku na dieťa a príspevku k tomuto prídavku, pozn.) jemu predchádzajúce rozhodnutie Úradu č. HE2/AHNNVŠSD/SOC/2021/3725-32 z 30.08.2021, vo veci zastavenia vyplácania žalobkyňi počnúc od 01.08.2021 prídavku a príplatku k prídavku na v tom čase plnoleté nezaopatrené dieťa (A. B., nar. XX.XX.XXXX), žalobkyňa spochybňuje námietkami o tom, že menovaný syn jej bol na čas po rozvoде zverený do osobnej starostlivosti rozsudkom súdu, na čom nič nemení skutočnosť, že medzičasom syn dovŕšil plnoletosť, pretože je stále nezaopatreným dieťaťom, keďže študuje na vysokej škole a preto sa pri nároku na príspevok má posudzovať žalobkyňa so synom spoločne; že žalobkyňa predložila Úradu všetky potrebné doklady preukazujúce nárok na príspevok na dieťa a príplatok k tomuto príspevku; že syn bol zmanipulovaný jeho otcom, aby predložil Úradu čestné vyhlásenie z 24.05.2021 o tom, že aktuálne sa o neho stará otec a nie žalobkyňa s tým, že syn býva u otca iba z dôvodu, že u neho má k dispozícii počítač, ktorý potrebuje kvôli v tom čase dištančnej forme vzdelávania; že otec neplatí na syna súdom, mu určené výživné a že syn žalobkyne bol manipulovaný pracovníčkami Úradu, aby sa domáhal určenia výživného aj voči žalobkyňi, t.j. voči matke.

32. S ohľadom k uvedenému, správny súd uvádza, že k tomu, aby mohla byť posúdená zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, je nevyhnutným v prvom rade „ukotviť“ charakter tohto napadnutého rozhodnutia v kontexte s jemu predchádzajúcim rozhodnutím Úradu, t.j. je nevyhnutným zdefinovať predmet prieskumu správnym súdom.

Žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaného a jemu predchádzajúcim rozhodnutím Úradu totižto nebolo rozhodnuté, ako sa mylne domnieva žalobkyňa, ani o zániku nároku na dávku prídavku na dieťa a príplatku k tomuto prídavku a týmto rozhodnutím nebolo rozhodnuté ani o zániku statusu žalobkyne byť oprávnenej osobou na vyplácanie k jej rukám tohto prídavku na dieťa a príplatku k tomuto prídavku. Napadnutým rozhodnutím žalovaného a Úradu bolo rozhodnuté v súlade s cit. § 11 ods. 6 písm. b) zákona o prídavku na dieťa, iba o pozastavení vyplácania k rukám žalobkyne sťa oprávnenej osoby prídavku na dieťa a príplatku k tomuto prídavku, do doby kým nedôjde k prešetreniu pravdivosti či nepravdivosti vzniknutej dôvodnej pochybnosti o tom, kto je v skutočnosti osobou, ktorá zabezpečovala starostlivosť o plnoletého nezaopatreného syna žalobkyne, t.j. či touto osobou, ako aj do doby vzniku

tejto pochybnosti, bola stále žalobkyňa a teda či stále spĺňala zákonné podmienky oprávnenej osoby alebo to bol otec dieťaťa, a teda kto bude ďalej požívať status oprávnenej osoby k rukám ktorej bude do budúcnosti tento prídavok na dieťa a príplatok k tomuto prídavku vyplácaný. Inými slovami, žalobou napadnutým rozhodnutím správne orgány (t.j. Úrad a žalovaný) iba vytvorili procesný priestor k tomu, aby tento priestor (tento čas) využili na preskúmanie a prešetrenie pochybnosti, kto je titulom zabezpečovania starostlivosti o plnoleté nezaopatrené dieťa v skutočnosti oprávnenu osobou, k rukám ktorej bude do budúcnosti poukazovaný (vyplácaný) prídavok na dieťa a príplatok k tomuto prídavku, ktoré táto oprávnená osoba bola a bude povinná účelovo použiť práve na túto starostlivosť o dieťa (cit. § 1 zákona o prídavku na dieťa), t.j. na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností, čo je logickým dôsledkom toho, že osoba, ktorá o dieťa zabezpečuje starostlivosť má, resp. by mala mať, najlepšiu predstavu o potrebách dieťaťa, na potreby ktoré tento prídavok a príplatok k tomuto prídavku slúži (prídavok na dieťa a príplatok k tomuto prídavku totižto patrí dieťaťu). Pre úplnosť veci, je treba na tomto mieste dodať, že po tomto prešetrení, v dôsledku ktorého by sa zistilo, kto má byť oprávnenu osobou na vyplácanie prídavku a príplatku k tomuto prídavku, Úrad obnoví vyplácanie tohto prídavku a príplatku k tomuto prídavku k rukám prešetrením zistenej oprávnenej osoby a sumu tohto prídavku za čas pozastavenia jeho vyplácania doplatí, ak počas pozastavenia jeho vyplácania boli splnené zákonné podmienky nároku na tento prídavok, a to k rukám oprávnenej osoby, ktorá ňou bola aj počas tohto pozastavenia vyplácania prídavku, pričom podľa cit. § 11 ods. 7 zákona o prídavku na dieťa, o obnovení výplaty prídavku Úrad vydá samostatné rozhodnutie. Rozhodnutie o obnovení výplaty prídavku by Úrad nevydal, ak by prešetrením zistil, že nárok naň zanikol.

33. Vzhľadom k uvedenému, pri prieskume zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného a Úradu, bol správny súd povinný preskúmať, či v zmysle predikcie cit. § 11 ods. 6 písm. b) zákona o prídavku na dieťa, skutočne existoval dôvod, ktorý by zakladal vznik pochybnosti, kto je oprávnenu osobou na vyplácanie prídavku na dieťa a príplatku k tomuto prídavku a teda či tu existoval Úradom a aj žalovaným v rozhodnutí tvrdý dôvod na prešetrenie tejto skutočnosti, o ktorom dôvode sa Úrad dozvedel z vlastného podnetu alebo z podnetu inej právnickej či fyzickej osoby, a v ktorom dôsledku bolo nevyhnutným napadnutým rozhodnutím pozastaviť vyplácanie tejto dávky k rukám žalobkyne.

V danom prípade, ako to vyplýva zo žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj z jemu predchádzajúceho rozhodnutia Úradu, pochybnosť o statuse žalobkyne ako, do tej doby, osoby oprávnenej na vyplácanie prídavku na dieťa a príplatku k tomuto prídavku, vznikla v dôsledku čestného prehlásenia plnoletého nezaopatreného syna žalobkyne z 24.05.2021, ktorým tento jej status sťa by osoby zabezpečujúcej o neho starostlivosť spochybnil, v ktorom dôsledku bolo nevyhnutným túto pochybnosť prešetriť, t.j. bolo potrebným prešetriť či žalobkyňa stále spĺňa zákonné podmienky osoby oprávnenej na vyplácanie jej tohto prídavku v zmysle § 2 zákona o prídavku na dieťa.

Na uvedenom nič nemení ani existencia rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 10 P/118/2012-256 z 27.09.2013, ktorým v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 CoP/28/2013 z 11.02.2014, bol s právoplatnosťou od 07.03.2014 na čas po rozvode zverený žalobkyňi do osobnej starostlivosti jej v tom čase maloletý I. (A. B., nar. XX.XX.XXXX), na ktorého predmetný prídavok poberala, pretože v čase vydania rozhodnutia Úradom 30.08.2021 bol syn žalobkyne už plnoletým (20 rokov), v ktorom dôsledku, aj keď titulom svojho štúdia na vysokej škole bol síce pre účely zákona o prídavku na dieťa stále osobou nezaopatrenou [cit. § 3 ods. 1 písm. a) zákona o prídavku na dieťa], avšak dovŕšením plnoletosti dňom 20.06.2019 syn žalobkyne nadobudol plnú spôsobilosť na právne úkony a z dôvodu jeho plnoletosti zanikol rozsudkom súdu zabezpečený účel osobnej starostlivosti žalobkyne (ako jedného z jeho rodičov), do tej doby maloletého syna zastupovať, starať sa o jeho výchovu a spravovať jeho majetok, a súdom nariadenú osobnú starostlivosť o východu a výživu tohto dieťaťa nahradila po jeho plnoletosti ex lege (zo zákona) vyživovacia povinnosť oboch rodičov k nemu (§ 62 ods. zákona o rodine) tak, ako to v žalobou napadnutom rozhodnutí odôvodnil aj žalovaný a pred ním aj Úrad.

Na margo synom žalobkyne 24.05.2021 podaného čestného vyhlásenia, sa správne súdu žiada podotknúť, že sa jedná o jednostranný právny úkon (prejav vôle) osoby plnoletej (20 rokov) a teda plne spôsobilej k právnym úkonom.

S ohľadom na uvedené má správny súd za to, že v danom prípade existoval legitímny dôvod zakladajúci príčinu na zastavenie vyplácania prídavku na plnoleté nezaopatrené dieťa a príplatku k tomuto prídavku k rukám žalobkyne tak, ako to predpokladá Úradom a žalovaným aplikovaný cit. § 11 ods. 6 písm. b) zákona o prídavku na dieťa, z ktorého dôvodu sú rozhodnutia týchto správnych orgánov nevybočujúcimi zo zákonných medzí.

34. V súvislosti so žalobnými námietkami žalobkyne, v kontexte uvedeného správny súd uvádza, že vzhľadom na vyššie už vysvetlený charakter a podstatu žalobou napadnutého rozhodnutia, ktorým nebolo rozhodnuté o zániku nároku na prídavok na dieťa a príplatku k tomuto prídavku, sa javia byť bez príčinnej súvislosti s týmto rozhodnutím námietky žalobkyne o potrebe spoločného posudzovania jej a jej syna pre tento nárok; o v tom čase prebiehajúcim štúdiu jej plnoletého syna na vysokej škole a tým titulom jeho statusu nezaopatrenosti; o zverení jej syna na čas po rozvode do osobnej starostlivosti; o neplatení výživného otcom dieťaťa alebo o manipulácii syna žalobkyne či už otcom alebo zamestnankyňami Úradu v tom smere, aby sa domáhal určenia výživného súdom aj voči žalobkyni, a to a aj s ohľadom na už uvedené, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia Úradom bol syn žalobkyne už plnoletým a teda plne spôsobilým právne relevantne prejavovať svoju vôľu.

Okrem toho, v administratívnom spise sa nachádzajúci rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 12Pc/20/2021-30 z 10.03.2022 o určení vyživovacej povinnosti žalobkyne voči jej synovi, nie je a ani nemôže byť v príčinnej súvislosti so žalobou napadnutým rozhodnutím či už Úradu (rozhodnutie z 30.08.2021) alebo žalovaného (rozhodnutie z 27.10.2021), pretože tieto rozhodnutia boli vydané v čase neexistencie tohto rozsudku a aj správny súd je pri svojom rozhodovaní viazaný skutkovým a právnym stavom, ktorý tu bol v čase právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu. Predmetný rozsudok však môže mať podstatný vplyv na ďalšie rozhodnutia Úradu v tejto veci.

Jedinou, v kontexte napadnutého rozhodnutia, javiacou sa dôvodnou žalobnou námietkou žalobkyne by sa mohla javiť jej námietka o tom, že v čase vydania žalobou napadnutého rozhodnutia sa o syna žalobkyne nestaral jeho otec, ale žalobkyňa s tým, že syn býval u otca iba z dôvodu, že u neho mal k dispozícii počítač, ktorý potreboval kvôli v tom čase dištančnej forme vzdelávania. S uvedenou námietkou, resp. s jej preskúmaním, či prešetrením sa však bude Úrad ešte len zaoberať, keďže práve za účelom prešetrenia jednako touto námietkou, a jednako aj čestným vyhlásením syna žalobkyne vyvolanej pochybnosti, bolo napadnutým rozhodnutím vyplácanie prídavku k rukám žalobkyne zastavené. Inými slovami, v rámci šetrenia Úradu bude žalobkyňa, aj s ohľadom na vyjadrenie jej už plnoletého a na právne úkony plne spôsobilého syna, preukazovať, či v rozhodnom čase, kedy jej vyplácanie prídavku bolo zastavené, stále spĺňala zákonné podmienky oprávnenej osoby na jeho vyplácanie.

35. Po zhodnotení všetkých relevantných skutočností, dospel správny súd k záveru, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj jemu predchádzajúce rozhodnutie Úradu, vychádzajú z dostatočne zisteného, logicky vyhodnoteného a riadne právne posúdeného skutkového stavu, preto správny súd postupom podľa § 190 SSP v jeho znení účinnom do 30.06.2023, správnu žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol tak, ako to je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia.

36. Podľa § 163 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva na správnom súde.“

37. Podľa § 168 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „Žalovanému prizná správny súd podľa pomeru jeho úspechu vo veci voči žalobcovi právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania iba, ak to možno spravodlivo požadovať. Orgánu štátnej správy však náhradu trov právneho zastúpenia možno priznať len výnimočne.“

38. Podľa § 175 ods. 1 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu správny súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

39. Podľa § 467 ods. 1 a 3 SSP v znení účinnom do 30.06.2023 „(1) Ustanovenia o trovách konania sa primerane použijú na kasačné konanie.

(3) Ak kasačný súd zruší rozhodnutie správneho súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.“

40. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa cit. § 168 SSP v spojení s cit. § 467 ods. 1 SSP a s ohľadom k tomu, že nárok na náhradu trov prvostupňového súdneho konania a kasačného konania sa posudzuje komplexne (spoločne) podľa konečného výsledku konania [vid'. Najvyšší správny súd SR sp. zn. 7 Ssk/40/2023 zo 14.07.2023], a keďže žalobkyňa nemala v konaní ani len čiastočný úspech, avšak v konaní úspešnému žalovanému nevznikli žiadne odôvodnené trovy, úhradu ktorých by bolo možné

od žalobkyne spravodlivo požadovať, správny súd žalovanému právo na ich náhradu (prvostupňového správneho súdneho konania a kasačného konania) voči žalobkyni nepriznal tak, ako to je uvedené vo výroku II. tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozsudku [§ 443 ods. 2 písm. a) SSP v spojení s § 145 ods. 2 písm. a) SSP v ich znení účinnom do 30.06.2023]. Zmeškanie uvedenej lehoty nemožno odpustiť. (§ 493e SSP v spojení s § 443 ods. 1 a 5 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správnomu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správnomu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

V kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti (§ 441 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačná sťažnosť nemá odkladný účinok, ak SSP neustanovuje inak (§ 446 ods. 1 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Uvedená povinnosť neplatí, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).